

Τα τρία ζεύγη των Αγίων Αναργύρων που τιμά η Εκκλησία μας.*

Σοφίας Καυκοπούλου, υπ. δρ Θεολογίας – Μουσικού

Με την ονομασία «Άγιοι Ανάργυροι», είναι γνωστές κάποιες ομάδες Αγίων, που ήταν γιατροί και προσέφεραν αναργύτως (δωρεάν) τις υπηρεσίες τους. Στην Ορθόδοξη παράδοση, υπάρχουν τρία ζεύγη Αγίων Αναργύρων, που φέρουν τα ονόματα Κοσμάς και Δαμιανός και είναι αδέρφια. Έχουν θαυματουργικές ικανότητες στην ίαση ασθενειών, ενώ διακρίνονται από τον τόπο καταγωγής τους. Οι Άγιοι Ανάργυροι, οι οποίοι εορτάζουν την 1^η Νοεμβρίου, κατάγονται από τη Συρία. Εκείνοι που εορτάζουν την 1^η Ιουλίου, προέρχονται από τη Ρώμη. Εκείνοι, τέλος, που εορτάζουν την 17^η Οκτωβρίου, έλκουν την καταγωγή τους από την Αραβική χερσόνησο. Κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας μνημονεύονται «*οι Άγιοι και θαυματουργοί Ανάργυροι, Κοσμάς και Δαμιανός, Κύρος και Ιωάννης, Παντελεήμων και Ερμόλαος, Σαμψών και Διομήδης και πάντες οι Άγιοι Ανάργυροι*».

Οι Άγιοι Ανάργυροι, των οποίων την ιερά μνήμη τιμούμε την 1^η Νοεμβρίου, υπήρξαν γιοι ενός ειδωολάτρη, ο οποίος μετεστράφη στον χριστιανισμό, και μίας χριστιανής. Μετά τον πρόωρο θάνατο του πατρός τους, η μητέρα τους, Θεοδότη, ανέλαβε τη διαπαιδαγώγηση των τέκνων της με χριστιανικές αξίες και δαπανώντας μέρος της περιουσίας της, για να λάβουν σπουδαία μόρφωση. Σπούδασαν και οι δύο την ιατρική επιστήμη, ενώ εν συνεχεία προσέφεραν δωρεάν τις υπηρεσίες τους σε όποιον ασθενή είχε ανάγκη, ζώντας με λιτό και ασκητικό τρόπο.

Οι Άγιοι Ανάργυροι που εορτάζουν την 1^η Ιουλίου, γεννήθηκαν στη Ρώμη το 284 μ.Χ. Υπήρξαν σπουδαίοι γιατροί, οι οποίοι θέραπευαν χωρίς χρήματα τους ασθενείς, ζητώντας μόνο να πιστεύουν στον Χριστό, ως ανταμοιβή. Κατηγορήθηκαν ως μάγοι, αλλά η σκευωρία δεν απέδωσε. Εν τέλει, προκάλεσαν τον φθόνο του ίδιου του δασκάλου, ο οποίος τους μύησε στην ιατρική επιστήμη, ώστε έφθασε σε σημείο να τους σκοτώσει με πέτρες.

Οι Άγιοι Ανάργυροι που τιμώνται στις 17 Οκτωβρίου, θέραπευαν άνευ αμοιβής τους πάσχοντες. Όταν στα 292 μ. Χ. έφθασαν στην πόλη Αιγά της Λυκίας, μαζί με τα αδέρφια τους Λεόντιο, Άνθιμο και Ευτρόπιο, ομολόγησαν την πίστη τους στον Τριαδικό Θεό και οδηγήθηκαν στο μαρτύριο. Καθώς οι πέντε Άγιοι κατάφερναν θαυματουργικό τω τρόπω, να βγαίνουν σώοι και αβλαβείς από την εκάστοτε φρικτή δοκιμασία, εν τέλει αποκεφαλίστηκαν.

*Πηγή: Ιστολόγιο Πεμπτουσίας 09 Νοεμβρίου 2016.

Η τοιχογραφία είναι από το Παρεκκλήσι των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού δίπλα από την Αγγελόκτιστη και χρονολογείται στον 14^ο αιώνα.